

Asia: VN/25055/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. 1 § Lain soveltamisala ja tavoitteet

Päijät-Hämeen hyvinvointialue pitää hallituksen esityksen tavoitteita perusteltuina ja ajankohtaisina. Esitys vahvistaa Huoltovarmuuskeskuksen toimintaedellytyksiä ja roolia. Huoltovarmuuden sääntelyä on tarpeen ajantasaistaa vastaamaan muuttunutta turvallisuusympäristöä. Erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen näkökulmasta on tärkeää, että huoltovarmuuden ohjausmekanismit ja eri toimijoiden roolit ovat selkeitä ja käytännössä toimivia. Hyvinvointialueet ovat keskeisiä toimijoita kansallisessa varautumisessa, ja niiden rooli tulee tunnistaa lainsäädännössä selkeästi.

2. 2 § Huoltovarmuudesta vastaavat viranomaiset

Esityksessä huoltovarmuuden varmistaminen koskee kaikkia hallinnonaloja. Tämä on kannatettavaa, mutta edellyttää selkeää vastuunjakoja ja ohjausmekanismeja. Hyvinvointialueiden näkökulmasta selkeä vastuunjako ja selkeät ohjausmekanismit ovat tärkeitä, koska hyvinvointialueet tarvitsevat konkreettisia ohjeita ja tukea niille osoitettujen varautumistehtävien toteuttamiseen. Hyvinvointialueiden ohjaamisessa tulisi huomioida alueelliset erot ja resurssien riittävyys.

3. 3 § Huoltovarmuuskeskuksen asema ja toimiala

-

4. 4 § Huoltovarmuuskeskuksen tehtävät

Huoltovarmuuskeskuksen aseman vahvistaminen ja tehtävien selkeä määrittäminen on perusteltua, mutta valtiovarainministeriön esittämä huoli keskuksen tehtävien laajentamisesta ilman riittävää vaikutusarviointia on aiheellinen. Keskuksen roolia ei tule laajentaa hallinnollisesti tai operatiivisesti ilman, että sen resurssit, ohjaus ja valvonta ovat selkeästi määritettyjä ja läpinäkyviä.

5. 5 § Pääjohtaja ja johtoryhmä

-

6. 6 § Työjärjestys

-

7. 7 § Huoltovarmuuskeskuksen ohjaus

Esityksessä huoltovarmuuden varmistaminen koskee kaikkia hallinnonaloja. Tämä on kannatettavaa, mutta edellyttää selkeää vastuunjakoa ja ohjausmekanismeja.

8. 8 § Huoltovarmuuskeskuksen ohjausryhmä

-

9. 9 § Huoltovarmuuden yhteistyöryhmä

-

10. 10 § Huoltovarmuusneuvosto

-

11. 11 § Sektorit, poolit ja toimikunnat

Hyvinvointialueet ovat keskeisiä toimijoita kansallisessa varautumisessa, ja niiden rooli tulee tunnistaa lainsäädännössä selkeästi. Hyvinvointialueiden näkökulmasta materiaallinen varautuminen on tärkeää ja niillä keskeinen on rooli materiaalisessa varautumisessa. Hyvinvointialueet tarvitsevat selkeät velvoitteet ja tuen varmuusvarastoinnin ja logistiikkaratkaisujen toteuttamiseen. On tärkeää, että varastointivastuut ja -resurssit ovat suhteutettu alueellisiin tarpeisiin.

12. 12 § Valtion varmuusvarastointi

-

13. 13 § Valtion varmuusvarastoja koskeva päätöksenteko

-

14. 14 § Varmuusvarastoituja lääkkeitä, lääkinnällisiä laitteita, henkilösuojaimia ja muita terveydenhuollossa käytettäviä tavaroita koskeva päätöksenteko

Päijät-Hämeen hyvinvointialue pitää perusteltuna, että varmuusvarastoitujen lääkkeiden, lääkinnällisten laitteiden ja henkilösuojainten osalta päätöksenteko on tarkoitus säilyttää edelleen sosiaali- ja terveysministeriöllä.

15. 15 § Tuotantovarausten ja suorituskykyvarausten hankinta

Päijät-Hämeen hyvinvointialue pitää esitettyjä muutoksia perusteltuna ja näkee, että huoltovarmuuskeskuksen mahdollisuus tehdä suorituskykyhankintoja ja tuotantovaraushankintoja parantaa materiaalista varautumista.

16. 16 § Huoltovarmuusrahasto ja huoltovarmuusmaksu

-

17. 17 § Huoltovarmuusrahaston hallinto

-

18. 18 § Kirjanpito, tilintarkastus ja tilinpäätös

-

19. 19 § Lainanottovaltuus

-

20. 20 § Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

-

21. 21 § Muissa laeissa säädettyt tuet ja korvaukset

-

22. 22 § Omaisuuden siirtyminen

-

23. 23 § Huoltovarmuuskeskuksen tiedonsaantioikeus

-

24. 24 § Tietojenantovelvollisuus

-

25. 25 § Salassa pidettävän tiedon luovuttaminen

-

26. 26 § Virka-apu

-

27. 27 § Uhkasakko

-

28. 28 § Huoltovarmuusrikkomus

-

29. 10. luku Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

-

30. Muu asia, jonka haluatte tuoda työryhmän tietoon

Päijät-Hämeen hyvinvointialue kannattaa esityksen tavoitteita, mutta korostaa seuraavia seikkoja:

-Huoltovarmuuskeskuksen tehtävien laajentaminen edellyttää huolellista vaikutusarviointia.

- Muutosten toimeenpanossa kiinnitetään huomioita selkeään vastuunjakoon ja ohjausmekanismeihin
- Valmiusvarastointia koskevassa sääntelyssä on huomioitava alueelliset erot ja resurssit.
- Toimeenpano vaatii riittävää valtion rahoitusta ja ohjausta.

Rautiainen Ismo
Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Viljakainen Maarit
Päijät-Hämeen hyvinvointialue - Toimialajohtaja, tukipalvelut Ismo
Rautiainen